Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 71 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 16, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 16-го КВІТНЯ 1996 р. Ч. 71. РІК CIII

Заборгованість у платні зростає

Київ (УНІАР). — Заборгованість у заробітній платні українським громадянам продовжує зростати.

Борг держави у платні працівникам бюджетних установ і у грошовому забезпеченні військовослужбовців збільшився від 1-го січня 1996 року на 31 трлн. карбованців і тепер становить 81 трлн. карбованців, повідомив 9-го квітня на засіданні Верховної Ради міністер фінансів Петро Германчук.

Зокрема освітянам заборговано 32 трлн. карбованців, працівникам культури — 2.4 трлн. карбованців, медпрацівникам — 16.1 трлн. карбованців, установам соціяльного забезпечення — 44 блн. карбованців, Міністерству Оборони — 10 трлн. карбованців і Міністерству Внутрішніх Справ — 9 трлн. карбованців.

Однією з причин заборгованости у заробітній платні є, за словами П. Германчука, брак фондів у бюджетах всіх рівнів у

(Закінчення на стор. 4)

Правду про Чорнобиль приховують і тепер

Чорнобиль. — Недавно звільнено з посту голову радіяційної безпеки Чорнобильської АЕС Валентина Короткова. Це сталося по закінченні слідства, яким підтверджено, що він приховав факт витоку радіяції під час направи на ЧАЕС 17-го листопада 1995 року. Тоді один працівник відразу дістав річну дозу радіяції.

Про інцидент повідомили тільки через 10 днів, але не повідомля-лося про викид радіяції, а оцінено як незначний випадок першого рівня. Коли ж втрутилося Міністерство Екології, то цей випадок віднесли до третього рівня риску.

Головний інженер станції Толстоногов і два його заступники дістали догану і мають пройти переатестацію.

Іран звинувачує Туреччину у шпигунстві

Тегран, Іран. — Іранські органи безпеки звинуватили групу турецьких дипломатів у „таємній розвідувальній діяльності, змові проти Ірану, формуванні підпільних антиіранських груп, акціях саботажу, а також в аморальних діях".

Представник іранської служби безпеки підкреслив, що активною протизаконною діяльністю займаються політичні аташе турецького консуляту в Урмії Ердаль Кузоглю і Гакан Кадакаль, аташе амбасади в Тегрhistóри Галіль Ольмоз, аташе консуляту в Тебрізі Кадрі Джан.

Цю заяву оприлюднено невдовзі після того, як турецька преса повідомила про викриту в Анкарі і Стамбулі групу іранських дипломатів, „причетних до терористичних акцій на території Туреччини".

Туреччина вимагає, щоб Іран негайно відкликав з Анкари чотирьох своїх дипломатів, які нібито пов'язані з убивством турецького журналіста Четина Емеча.

Представник турецького міністерства закордонних справ Омер Акбель запевнив, що четверо турецьких дипломатів, безпідставно звинувачених у шпигунстві, вернуться на батьківщину.

Заступник міністра закордонних справ Туреччини Алі Туйган тепер перебуває у Теграні, щоб унеможливити дальше розростання „шпигунської кризи" у турецько-іранських стосунках.

ЗСА усунули суданського дипломата

Ню Йорк. — Речник представництва ЗСА до Організації Об'єднаних Націй Джеймс Рубін повідомив у середу, 10-го квітня, що одному з дипломатів Судану поставлено вимогу до 48 годин опустити межі країни. Його провина — постачання внутрішніх інформацій групі ісламських терористів, що їх минулого року засуджено за змову знищити будинки ООН та інші маркантні будівлі Ню Йорку після збомблення будинку Світового торговельного центру.

Місію Судану до ООН повідомлено минулого вівторка, 9-го квітня, що їхній другий секретар Ахмет Юсіф Мохаммед був причетним у терроризмі та шпигунстві, тому мусить залишити ЗСА. „Ми повідомили суданців, що не дозволимо щоб дипломатичний імунітет був уживаний як запорука безпеки для терористів у Ню Йорку".

Крім того ЗСА провадять кампанію в ООН, щоб Рада безпеки ООН застосувала дипломатичні санкції проти Судану за підозріння їхньої причетности до терроризму. Для підтвердження цього, ще минулого тижня представник ЗСА до ООН Меделейн Олбрайт представила Раді безпеки ООН відповідні докази, що вказують на причетність Судану у спробі вбити президента Єгипту Госні Мубарака минулого червня у столиці Етіопії Аддіс Абаба.

Патріярхові Філаретові пропонують ролю посередника

Київ (УНІАР). — Чеченські урядовці попросили Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета бути посередником на переговорах між президентом Росії Борисом Єльциним і президентом Ічкерії Джохаром Дудаєвим. Про це повідомила пресова служба Об'єднання „Державна Самостійність України".

У зв'язку з рішенням Б. Єльцина розпочати через посередників переговори з Дж. Дудаєвим, керівництво регіону ч. 6 Чеченської Республіки Ічкерія звертається до українського народу в особі Патріярха Київського і всієї Руси-України Філарета з проханням взяти на себе цю миротворчу місію, сказано у зверненні чеченців до Патріярха.

Керівництво регіону сподівається, що високий авторитет Патріярха Філарета допоможе врегулювати конфлікт та припинити війну Росії проти Чечні. Автори заяви також висловили прохання, щоб до складу миротворчої делегації увійшли відомі українські політики, народні депутати України та журналісти.

Інформацію цю підтвердив голова Київського осередку ДСУ Ярослав Ховецький, коли до нього звернувся кореспондент УНІАР.

Проте представник пресслужби Київського Патріярхату отець Димитрій повідомив, що про вищезгадані події і згоду Патріярха Філарета брати участь у переговорах в якості посередника нічого не відомо.

Плянується спорудити храм у пам'ять жертв Чорнобиля

Київ. — Під час „круглого столу" у резиденції Патріярха УПЦ КП Філарета на тему „Духовість, людина, екологія" науковці та політики пропонували конкретні заходи для поліпшення ситуації в країні. Зазначалося що духове відродження України має починатися з оновлення людських душ, відновлення пам'яті про своїх предків та очищення джерел води.

На конференції представлено проєкт нового храму, що плянується збудувати на схилах Дніпра в пам'ять жертв Чорнобиля.

К. Морозов кандидує до парляменту

Київ (Р. Р.). — Тут Центральна виборча комісія повідомила, що колишній міністер Оборони України Костянтин Морозов кандидує до Верховної Ради від 208 виборчої округи Бориспільського району, Київської области. Вибори призначено на 19-го травня.

Депутат від цієї округи Михайло Заборний помер у січні цього року. Група виборців запропонувала кандидатуру К. Морозова і їх підтримав колектив місцевого Науково-дослідного інституту Академії Аграрних Наук України.

Під час зустрічі з виборцями К. Морозов розповів про себе і своє бачення сьогоднішньої ситуації та завдань. На його думку, перш за все потрібно встановити законність, справедливість і порядок. Розповів К. Морозов і про своє бачення шляхів поліпшення економічної ситуації та підвищення життєвого рівня людей, зміцнення державности та про інші важливі проблеми сучасної України. К. Морозов виступає за створення основ власної економіки і власної держави. Він підтримує процес, спрямований на зміцнення державности, прийняття конституції і здійснення реформ.

Дебютували веселі київські музики

Київ (Р. Р.). — Тут створено Клюб Веселих Музикантів (КВМ), в якому об'єдналися учні київських шкіл естетичного виховання. Учасниками його двох дружин „Фафа-ля-ля" і „Скромні генії" стали переможці IX міської теоретичної олімпіяди та міського конкурсу з музичної літератури. Організатором — Методичний кабінет навчальних закладів Головного управління культури.

Виступи обох дружин у міському центрі мистецтв „Славутич" супроводжувалися вибухами оплесків і сміху. Виконавці вдало втілили у дотепних сюжетах клясичні образи, а безпосередність і щирість виконання ще більше підкреслили прекрасний творчий результат.

Спонзорами клюбу КВМ є представництво компанії „Стоморол" в Україні, акціонерне товариство „Оболонь", рекламове агенство „Ініціял".

Жюрі визнало, що обидві дружини виступили однаково вдало.

Перейшли від Московського Патріярхату до Київського

Суми. — Українська Православна Церква Сумської области, очолювана Єпископом Сумським і Охтирським Геронтієм, вийшла з Московського Патріярхату і приєдналася до УПЦ КП.

Патріярх Київський Філарет затвердив архимандрита Геронтія Єпископом Сумським і Охтирським. Рішення перейти в УПЦ КП владика Геронтій прийняв після того, як Патріярх Московський Алєксєй II порвав спілкування зі вселенським православ'ям і не згадує Вселенського Патріярха у своїх молитвах.

В Україні

УКРАЇНСЬКА РОТА ВИРУШАЄ ДО СЛАВОНІЇ

ЛЬВІВ. — Звідси відбуває до Східньої Славонії танкова рота 24-ої механізованої дивізії Прикарпатської військової округи. Вона у складі миротворчих сил ООН спільно з російською ротою складе окремий батальйон, що розташується 25 кілометрів від міста Осієк і перебуватиме там шість місяців.

У ВЕРХОВНІЙ РАДІ СТВОРЮЮТЬ ОБ'ЄДНАННЯ „СТОЛИЦЯ"

КИЇВ. — В українському парляменті створилося нове об'єднання під назвою „Столиця". Це міжфракційне об'єднання, що має на меті сприяти конституційному визначенню та законодавчому закріпленню окремим законом спеціяльного правного статусу столиці України. До об'єднання увійшли 19 народних депутатів України, серед яких Микола Жулинський, Левко Лук'яненко, Борис Олійник, Микола Азаров, Михайло Павловський, Іван Чиж, Богдан Ярошинський та інші.

КРИМСЬКІ ДЕПУТАТИ ВИМАГАЮТЬ ПОВЕРНЕННЯ СЕВАСТОПОЛЯ РОСІЇ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Депутати Верховної Ради Криму і група депутатів Севастопольської Міської Ради оприлюднили звернення до Президента України Леоніда Кучми, у якому вимагають „на знак великої дружби народів Росії та України" і з нагоди відзначення 300-ліття російської фльоти з розумінням підійти до проблеми Севастополя і віддати його під юрисдикцію Росії. В такий спосіб автори заяви радять зняти головні перешкоди в підписанні договору між Україною і Росією.

СОТОВИЙ ТЕЛЕФОН ПРИЙШОВ У ЩЕ ОДНЕ МІСТО

СУМИ. — Тут 2-го квітня відкрилася регіональна філія спільного підприємства „Український мобільний зв'язок". За словами міністра зв'язку України Миколи Горбатюка, сотові телефони вже діють у 32-ох обласних і районних центрах. Наступні на черзі — Конотоп, Шорстка, Охтирка.

КОНТРОЛЮЄТЬСЯ СПОЖИВАННЯ ВОДИ І ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

ХЕРСОН. — Тут у житлових будинках розпочалося поступове запровадження лічильників, які показуватимуть кількість споживання води та теплової енергії. Міська Адміністрація вважає, що введення цієї програми сприятиме зменшенню споживання води і теплової енергії. Поступове запровадження програми розраховано на 1996–2000 роки.

ПАТРІЯРХ УАПЦ БОРЕТЬСЯ ЗА ОБ'ЄДНАННЯ ПРАВОСЛАВНИХ

ХАРКІВ. — Тут у вівторок, 2-го квітня, Патріярх Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) Димитрій під час зустрічі з журналістами зазначив, що найголовнішим завданням УАПЦ є „побудова єдиної помісної Української Православної Церкви, яка має право на самостійне існування, оскільки має свою державу". Патріярх висловився проти втручання політиків у справи Церкви і зазначив, що так звана УПЦ, яка підпоряд-кована Московському Патріярха-тові, не виявляє бажання стати справді українською, а УАПЦ не хоче ставати російською. Об'єднатися з УПЦ КП перешкоджає „невизнання канонічности його предстоятеля Філарета". УАПЦ влітку 1996 року скликає Собор, присвячений питанням внутрішнього життя Церкви.

ЗАКІНЧИЛАСЯ ВІЗИТА АМЕРИКАНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ

ОДЕСА. — Спільні українсько-американські навчання призначено на кінець травня і початок червня. Таке рішення прийняли спільно українська і американська сторони під час відвідин України американською військовою делегацією, на чолі із заступником міністра оборони ЗСА Елізабет Шервуд. Про це повідомив 2-го квітня командуючий Одеською військовою округою Володимир Шкідченко.

ВІДКРИТО ПРОПАМ'ЯТНУ ТАБЛИЦЮ О. ГОНЧАРА

КИЇВ. — Тут 3-го квітня, у день народження видатного українського письменника Олеся Гончара, на будинку, де він мешкав від 1949 року, відкрито пропам'ятну таблицю в його пам'ять. Щоб засвідчити свою пошану до письменника, на вулиці Б. Хмельницького, 68, зібралося багато киян — прихильників його таланту. Слова, вибиті на таблиці: „Собори душ своїх бережіть" ще довго хвилюватимуть серця українців наступних поколінь.

Л. Косаківський в центрі уваги громадськости

Київ (Р. Р.). — В понеділок, 8-го квітня, у телевізійній програмі „Хрещатик" виступив голова адміністрації Києва Леонід Косаківський. Він критикував урядову комісію, яка перевіряє діяльність столичної державної адміністрації Президентів.

На думку Косаківського, в інших регіонах перевірка відбувалася „за іншою схемою", а його, який так дбає про „найкраще місто у світі" переслідують, як „непокірного". Щодо суцільного непорядку в Московському районі столиці, то це, на думку Косаківського, провина „нелегітимного" керівника Валерія Асаднєва, якого Косаківський не призначав і не рекомендував його кандидатуру Президентові.

Не будується нова лінія підземки на Вигурівщину–Троєщину — винен Кабінет Міністрів. Дісталося від посадника міста і державному телебаченню, на якому, за словами Л. Косаківського, „є цензура і активно працює телефонічне право", взагалі, ситуація там гірша ніж у совєцькі часи, за яких „було більше порядности". Денервуючись Л. Косаківський сказав: „Маючи деяку інформацію, я не виключаю можливости фізичного усунення". Л. Косаківський вніво надіється, що кияни кинуться захищати його, „як законно обраного всім населенням посадника міста".

В газетах з'явилися повідомлення, що за протидію урядовій комісії Л. Косаківський отримав догану від Президента України. Остаточних висновків комісії покищо нема.

Водночас газета „Кієвскіє Вєдомості" 2-го квітня повідомила, що на ім'я генерального прокурора України Григорія Ворсінова надійшов відкритий лист від президента фірми „Україна-Моторс" Гражданкіна.

Про банкрутство „Україна-Моторс" газети в Україні на різні голоси згадують уже чотири роки і кожного разу це пов'язується з ім'ям Івана Салія, який „позичив" гроші Гражданкіну з міської каси і їх досі не повернуто. Фірма „Україна-Моторс" давно збанкрутувала, а її ресторан „Ельдорадо" посадник столиці Л. Косаківський конфіскував. Про президента фірми Гражданкіна було відомо, що він пропав без вісти.

І ось журналіст Генріх Сікорський розповідає, що до редакції зателефонував з Москви Гражданкін і запросив на зустріч. Журналіст запропонував Гражданкіну, чи тому, хто ним назвався, прислати свою інформацію факсом. І той погодився. Це виявився відкритий лист на ім'я генерального прокурора України Григорія Ворсінова.

Автор листа обурений, що на нього українські органи оголосили всеросійський розшук, хоча він нікуди насправді не зникав. За його словами, справа про банкрутство „Україна-Моторс" є виключно політичною. Все почалося з нападів Київської Міської Ради на Івана Салія за те, що він дав півтора мільйона долярів інвестицій для „Україна–Мторс" на конкретний проєкт. Всю інвестицію використано на спорудження ресторану „Ельдорадо", який зараховують до 10-ох найкращих в Европі, пише Гражданкін. На його думку, Київська Міська Рада дбає не стільки про повернення грошей, як про дискредитацію Івана Салія, бо як тільки останній починає активну політичну діяльність, відразу ж виринає справа „Україна-Моторс".

А коли він, Гражданкін, сам прийшов у прокуратуру, то слідчий дуже здивувався і розчарувався. Він явно не хотів, щоб Гражданкін пояснював справу і повертав міській борг. А коли Гражданкін настоював, то слідчий заговорив про те, що, мов-

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВЕ АҐЕНТСТВО ПЕРЕДБАЧАЄ, що запотребування бензини, котре вже значно збільшилось, літом цього року буде ще більшим і тому ціни цієї речовини значно підвищаться. Ціни бензини й без того дещо збільшились через обмеження достав, бо рафінерії продукували оливу для огрівання і нафту через холодну і довгу зиму, а бензина була на останньому плані. Крім того збільшились також і запотребування бо дозволено на багатьох автострадах 65-милеву швидкість, а також покупці почали купляти більше спортових авт, які вживають більше палива. Енерго інформаційна адміністрація, частина Департаменту енергетики, передбачає, що запотребування бензини в літньому сезоні збільшиться на 2.1 відсотка до понад 8 млн. барилок денно.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ ЗБРОЙНИХ сил ЗСА запропонувало новий річний бюджет „у котрому обґрунтовують потребу додаткових 15 блн. дол. Ця пропозиція дещо суперечить, зпляним демократичного Білого Дому, але за те є більш згідливою з плянами республіканських конгресменів, зокрема Флойда Спенса, голови Комісії крайової безпеки в Палаті Репрезентантів. Республіканці уважають, що для кожної вітки американських збройних сил ці гроші є конечними для модернізації зброї та іншого військового обладнання. Це суперечить плянам президента Билла Клінтона, який без розголосу постійно зменшує військовий бюджет. Ця справа, на думку аналітиків, буде одною з головних точок цьогорічної передвиборчої кампанії.

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ У ТБЛІСІ на жалібній церемонії вшанування пам'яті жертв квітневого розстрілу 1989 року, президент Грузії Едуард Шеварднадзе підкреслив, що тоді, сім років тому, „демократичні сили Росії, України, прибалтійських республік, Центральної Азії, Вірменії, Азербайджану та інших країн висловили солідарність з народом Грузії в його боротьбі за незалежність і свободу". Е. Шеварднадзе відзначив, що під час подій 9-го квітня 1989 року у Тбілісі, коли совєтські війська пустили танки проти мирних демонстрантів, „нарoд Грузії виявив взірці мужности і самовідданости у боротьбі за свою незалежність". Водночас грузинський керівник нагадав, що ті квітневі події „виказали немало провокаторів і боягузів, серед яких передусім були військові працівники, що мов миші пересиділи по своїх бюрах". Щоправда, жодного боягуза Е. Шеварднадзе не назвав за прізвищем.

ІРАНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ агентство ІРНА, покликуючись на джерела в іракській закордонній опозиції, повідомило, що Рагда, старша дочка президента Іраку Саддама Гуссейна, намагалася покінчити життя самогубством. Її врятували найближчі родичі. Як відомо, Рагда і її молодша сестра Рана залишилися вдовами після кривавої розправи, вчиненої над їхніми чоловіками-дисидентами в кінці лютого, після того, як вони назад повернулися до Іраку з Йорданії. Згідно з офіційною версією, зятів С. Гуссейна, генерала Гуссейна Камаля і полковника Саддама Камаля, вбили не органи безпеки, а нібито обурені члени їхніх родин, звинувативши у зраді батьківщини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи настане перелом в Україні?

Минулий тиждень у Верховній Раді України пройшов під знаком щорічної доповіді Президента перед парляментаристами, що відбулася 2-го квітня. Президент Леонід Кучма підтвердив курс, проголошений у його програмі восени 1994 року й затверджений парляментом. Пізніше цей же курс на реформи проголосив Кабінет Міністрів України і його також підтримала Верховна Рада України.

Здавалося б, ніщо не повинно перешкоджати дальшому просуванню реформ та зміцненню державности. Треба лише прийняти нову конституцію України і приспішити вихід із кризи. Адже всі пріоритети як в політиці, так і в економіці вже накреслено і зупинка на цьому шляху чи зміна напрямку може не лише пошкодити, але й спричинити катастрофу.

Однак не все так просто насправді. Не треба бути дуже прозорливим, щоб зрозуміти: в офіційних структурах України є дуже активні сили, які зумисне спричиняють кризу неплачення і заборгованість у зарплатні, щоб озлобити народ і змусити його повернутися назад у рабство.

Здивування викликують настрої багатьох членів Союзу Промисловців і Підприємців, які на своєму недавньому з'їзді виступали зовсім не за ринкові реформи, а за пільгові кредити і за емісію грошей. Фактично вони цим показали, які з них підприємці та як ними стали. Адже справжній підприємець ніколи не домагатиметься емісії заради пільгових кредитів. Антиринкові сили дуже вправно маніпулюють кризою у виплаті зарплатні, закликаючи відновити плянову економіку та усі зв'язки, що існували в колишньому СССР.

Не дивно, що відгуки на доповідь Президента виявилися дуже різноманітними. Одні вважають, що в доповіді чітко схарактеризовано політичну ситуацію, але не зовсім чітко економічну. Інші твердять, що Л. Кучма у цій доповіді не визначив пріоритетів і шляхів дальших перетворень, натомість намагався знайти винних у провалі економічної політики. Скажімо, нічого позитивного не побачили в доповіді Президента представники лівих фракцій парляменту.

Безперечно, у доповіді Л. Кучми можна дещо критикувати, адже скільки людей, стільки й думок. Але якщо думати категоріями української державности, то ніщо у його доповіді різкої критики не заслуговує. Отже друга з черги щорічна доповідь Президента Леоніда Кучми, хоч і не є юридичним документом, дає настанову до дальших дій і вказує напрями.

На жаль, чимало високопоставлених чиновників в урядових структурах усіх рівнів навіть тоді, коли закон зобов'язує, не вважають за потрібне його дотримуватися, а що вже говорити про тези, які проголошені, але не мають юридичної сили. Депутати від лівих фракцій, наприклад, чітко заявили, що мають намір іти своїм власним шляхом. Вони ігнорують курс Президента, в тезах якого мало що залишилося від колишньої совєтської державної системи. Перш за все, вони роблять ставку на те, що терпіння в людей кінчається. Систематичні затримки з виплатою заробітків уже зробили свою справу: прості люди більше не вірять політикам і це яскраво засвідчили останні довибори до українського парляменту. Виборці виявилися цілком пасивними. Більшість людей розраховує лише на власні сили.

Виконавча влада активно діє з метою поліпшення соціяльного забезпечення найбідніших громадян, стимуляцію експорту змінено на стимуляцію внутрішнього виробництва, вживається заходів для фінансової стабілізації тощо. Треба вірити, що Президентові Л. Кучмі вдасться здійснити перелом і змінити ситуацію в Україні на краще.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто ро-зуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Ярослав Гайвас

НЕВДАЛИЙ НАСТУП

Упродовж кількох тижнів наприкінці лютого і в першій половині березня цього року виникли події в Україні і поза нею, але в першу чергу щодо неї, які вказують на широко заплянowану акцію проти неї. Центром тих акцій була Москва. Однак вони не лише не вдалися, але, навпаки, принесли важкі удари й невдачі на їхніх ініціяторів і на довший час обезвладнили їх та зробили нездатними до якихось затій по цій самій лінії.

Відвідини

Виглядає, що однією з перших у ланцюгу тих акцій були відвідини російських комуністів у Києві. Відвідини ці, як тепер зовсім виразно видно, мали створити відповідну атмосферу нібито приязні і співпраці між Україною і Російською Федерацію. Без сумніву, були різні закулісові заходи по цій самій лінії, але вони стануть відомими лише з часом.

За той час в Києві появилися три різні книжки авторства українських політичних діячів, а також деяких державних працівників, які обговорювали й обґрунтовували потребу тісного пов'язання України з Москвою, поновного включення в російську духово-політичну орбіту української держави й українського народу та намагалися ускладнити, а чи навіть унеможливити поглиблення співпраці України зі Заходом. Саме це поглиблення з початком цього року набрало інтенсивности, цілеспрямування і конкретности. Отже, йшлося про перервання чи принаймні ґрунтовне ослаблення цього процесу. Тими книжками були „Нова Україна, як я її бачу" відомого москвофіла і українського антидержавника професора Харківського Університету і голови так званої реґіональної партії в Україні Володимира Гриньова. Це не була перша акція цього роду того діяча, навпаки, він її веде від перших днів існування незалежної української держави, або в деяких політичних формаціях, як, наприклад, у колишній Новій Україні чи інших політично-партійних формаціях, а в кінці заложив свою окрему, спеціяльно для цієї цілі партію під кінець 1994 року. На установчому з'їзді цієї партії в Києві, який Гриньов, на відміну від таких з'їздів інших партій, багато й щедро уфінансував, а свою програмову доповідь виголосив від початку до кінця російською мовою, тією ж мовою вів дискусії, у публічних виступах і в приватних зустрічах говорить тільки по-російськи. Інші доповідачі на цьому з'їзді, значно молодші від нього, вживали здебільшого українську мову. З часу створення тієї партії минає вже другий рік, але про її успіхи нічого не чути, навпаки, її організатор і голова, як говорять у Києві, намагається свої москвофільські ідеї накидати іншим політичним формаціям. Колись він був близьким приятелем теперішнього Президента Кучми, навіть не раз говорили про нього в Києві, як про кандидата на високі державні пости, але з цього нічого не вийшло.

Другою такою самою книжкою була „Україна на порозі до XXI століття", яка декілька днів після появи була стягнена, мабуть, її авторами, з продажу, якими є Дмитро Табачник, голова Адміністрації Президента, і його приятель Дмитро Видрін, також один з керівних працівників державного апарату, який уже зрезиґнував зі свого посту, або усунений з нього.

Третя з цієї серії книжка „Сучасність, яка триватиме завжди" авторства Андрія Деркача, одного з керівників однієї з галузевих ділянок Уряду, та ще двох його однодумців.

Свобода думки

Поява цих трьох, вживаючи прийнятого в ЗСА вислову, памфлетів, є доказом, що в Україні панує направду свобода думки й друку, що є великим позитивом, але, з другого боку, всі ті три видання появилися одночасно, неначе б для духової й політичної підготови ґрунту для інших цього роду актів, отже могли б бути пляновані якимсь позакулісовим, бо дотепер невідомим чинником, і всі вони йшли дуже виразно в розріз з національно-державною лінією політики державної влади України. Тяжко повірити, що вони не пов'язані між собою та що вони не пов'язані з іншими фактами, про які буде мова пізніше. Вже після появи цих книжок, тобто після підготови „ідеологічної підбудови", російська Державна дума 15 вересня 250 голосами проти 98, з одним, що стримався, прийняла постанову про уневажнення Біловезьких угод стосовно ліквідації СССР і „про поглиблення інтеґрації народів, що об'єднані в СССР та відміну постанови Верховної ради Російської СФСР з 12 грудня 1991". Власне тією ухвалою ратифіковано рішення Біловезької зустрічі трьох президентів — України, Білорусі і Росії (в Білорусі в той час ще не було президента і голова білоруської Верховної ради виконував цю ролю). Це був головний і центральний акт того комплексу, який міг був розвинутися у спробу державного перевороту, в українському випадку на тотальну зміну національної політики. А яка мала б бути ця зміна, то схвалив так званий всеукраїнський конґрес росіян, які живуть в Україні, що відбувся того самого дня.

Про конґрес цей не було ширше відомо серед мешканців столиці, а поза нею і поготів, хоч знала про нього і про його наміри Служба Безпеки України, що було видно з деяких її кроків після нього. Конґрес відбувся під назвою „Єдіная Русь", а висунув він вимогу подвійного громадянства в Україні — українського і російського — негайного визнання російської мови державною, зміцнення інтеґрації України з Росією „аж до злиття в єдину слов'янську державу". Конґрес постулював координацію діяльности всіх російських організацій в Україні. Фактичним речником Москви на ньому був відомий член Державної думи, голова її комісії для справ російських менщин у різних державах, в першу чергу в Україні і державах СНД, Константин Затулін.

Затулін, широковідомий в Україні та державах СНД, відбуває часті поїздки туди, вславився диверсійною антиукраїнською роботою в Криму, де був замішаний у публічних заколотах і загально вважають його в Україні організатором, може навіть головним керівником російської п'ятої колони в Україні і країнах СНД. Видно, про нього і його діяльність була повідомлена Служба Безпеки України, бо в готелі в Києві відвідали його два високі представники тієї служби і мали з ним відповідну розмову, чим формально СБ України, яка дотепер не вмішувалася в ці справи, публічно показала, що вона займається ними. Затулін зі свого боку виявив незадоволення публічно і навіть додав, що він почувається ображений. Це є багатомовна риса його характеру. А ще важніше це факт, що наміри й акції російської меншости в Україні і зв'язаних з нею російських чинників такі, що займатися ними мусить СБУ, а не тільки політичні чинники.

Ще одна мізансцена по цій самій лінії відбулася в Харкові. А всі вони були гарно скоординовані, кожна мала свою ролю до виконання. Це свідчить, що поза кулісами була рука, яка тим усім керувала та координувала. 16-го березня в Харкові відбулася конференція комуністів нібито Харківської области, а насправді збіглися там комуняки (популярна назва комуністів в Україні) з усіх усюдів, не бракувало там і російських, яких відкомандировано в Україну, бо там був відтинок наступального фронту, на якому мало бути прийняте рішення, який буде загальний вислід. Головною темою тієї конференції було відновлення „всесоюзної" Комуністичної партії. Мало це відбутися різними дорогами, відповідно до можливостей. Або відбудовою Комуністичної партії „згори", тобто створенням загальноросійської компартії, до якої вступали б національні комуністичні формації, або знизу, коли постали національні компартії скликали б свій всеросійський з'їзд. Рівнобіжно з тим мали йти заходи відбудови СССР, для чого Державна дума рішенням з 15-го березня видала доручення президентові Єльцинові проводити це в життя. З того очевидний висновок, що комуністи бачили реальні можливості відбудови одного й другого. Через які окуляри дивилися вони на світ, важко сказати. Але, оцінивши позитивно свої „реальні" можливості, вони розгорнули свої широко задумані операції в лютому-березні цього року.

Провал

Замість тріюмфу прийшов провал, властиво катастрофа. Наслідком тієї катастрофи їхні сили та їхні шанси на майбутнє ніякі, якщо тільки національно-демократичні сили в Україні зрозуміють свій шанс, який виник на тлі російсько-комуністичної катастрофи. Такого шансу не використали вони після 19 серпня 1991 року, другого такого шансу після 3-4-го жовтня 1993 року, коли переможний Єльцин заявив неза-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Альманах УНС — видатна книга

Хоч це і не сотий альманах, а 86-ий, але це теж великий подвиг, бо вже 86-ий раз УНСоюз видав річний альманах.

На мою думку, Альманах за 1996 рік є одним з найкращих. Він зближує нас, американських українців, до нашої батьківщини — України, чи то словами амбасадора України в ООН, чи то спогадами учасниці — дружини священика — проголошення незалежности України 24-го серпня 1991 року у Києві, чи то патріотичними віршами. Велика частина Альманаху є присвячена Чорнобилеві, з нагоди 10-ліття цієї трагічної катастрофи. Тут маємо фахові описи тієї страшної події та турботні статті про наслідки жахливого нещастя. Є тут і цікаві думки про те, як чорнобильська катастрофа прискорила упадок СССР, що „Київ, який, попри свою глибоку зрусифікованість, несподівано став значним центром українського... націоналізму".

В книзі є детальні і зворушливі спогади журналіста „олд-таймера" про Тернопіль в 1918-19 роках; прецікаві спогади з студентського життя в Хорватії в роках 1920-45, що дають багато до зрозуміння, чому хорвати ближчі свідомим українцям, ніж серби, спогад з-перед 50 років; особливо ж зворушлива і повна любови до матері хроніка переживань маленької дівчинки, доні галицького священика, котру разом з цілою родиною вислала комуністична влада російського окупанта на Далекий Схід, розстрілявши перед тим трьох її молоденьких братів-студентів. Ця хроніка пригадує нам недавню хресну дорогу наших братів і сестер під большевицькою канібал займанщиною.

Стаття „Драма української мови в Україні" є тривожною. Автор її, ерудит-публіцист, слушно критикує пропозицію надати російській мові в Україні статус „офіційної" мови...

Для розваги ж — сеньйор журналістів, св. п. Лев Яцкевич, цікаво розповідає про вклад Европи й Америки в цивілізацію світу за останніх 200 плюс років. Інформативною статтею про слідчі справи ЧеКа—ҐПУ—НКВД—КҐБ молодий історик з Києва вносить багато ясности в питання регабілітацій і „регабілітацій" засуджених на розстріли й тяжкі ув'язнення й заслання найкращих синів України. В Альманаху УНСоюзу знайдемо також цікаве про українських велетнів духу — про Слугу Божого Митрополита Андрея, графа на Шептицях, Шептицького і про Лесю Українку.

Для аматорів спорту є тут дві з ілюстраціями статті невтомного спортового кореспондента „Свободи" Омеляна Твардовського, а для любителів гумору маємо там в'язанку гуморесок-співомовок „ново-Руданського з Вереміївки" та гумористичну поему про табори Ді-Пі св. п. Яра Климовського з Філядельфії, театрала і знавця театру та сумлінного журналіста. Він, як і св. п. Лев Яцкевич, не кидав свого пера протягом десятиліть і аж до свого відходу нещодавно у вічність.

Все це, про що написано вище, не вичерпує усіх матеріялів, поміщених у Альманаху на 1996 рік. Все цікаве і цінне. Тому всім тим з редакції і друкарні, які сумлінно працювали над появою цієї книжки, включно з моєю дружиною, належиться признання, а УНСоюзові належиться заплата у висоті 12 долярів за один примірник, яку треба заплатити, що я, нижчепідписаний, і роблю тепер, разом з цим листом висилаючи заплату.

Адже розважмо: правдою є, що в супровідному листі в Альманаховім пакунку сказано ласкаво прийняти книгу, не відсилати її ні в якому разі назад, бо таке відсилання додає коштів до поштової оплати (за повернені примірники пошті платиться знову порто), і сказано там, що тим відборцям Альманаху, які матеріяльно не в стані за нього заплатити, Батько-Союз дає книжку в дарунок. Довідуємося, що таких читачів „Свободи" і відборців Альманаху, що досі прислали належність за нього, є одна третина з тих, кому надіслано Альманах. Це ті „заможні". А де решта дві треті? Не може ж цього бути, щоб аж дві третини українців на поселеннях в ЗСА і Канаді були в „матеріяльній скруті". Найправдоподібніше, що вони або забули належність вислати, або ж її ось зараз висилають, і конверт з чеком на 12 дол. вже мандрує, або вкоротці мандруватиме, в напрямі Монтґомері стріт в Джерзі Сити, Н. Дж.

Тим же часом вітаю Вас, Пане Редакторе, і всіх добрих людей у Видавництві і УНСоюзі українським „Христос Воскрес" — „Воскресла Україна!" Дійсно воскресла!

Д-р Олег Волянський
Кергонксон, Н. Й.

Марія Голод

ПОКЛІН МИНУЛОМУ

„Пропам'ятна книга Гімназії Сестер Василіянок у Львові", частина третя. Львів, „Основа", 1995. 272 стор.

I

Якраз у кінці 1995 року надійшла до нас оця книжка, що доповнює попередні дві, видані в Америці. Приймаємо її як завершення більшого проєкту, розпочатого в діяспорі ще в 1964 році, коли відбувся Перший з'їзд колишніх учителів і учениць Львівської Гімназії Сестер Василіянок. Таким чином, сповнився наш обов'язок перед минулим, в чому допомогли власне ті учениці цієї школи, які залишилися в Україні на наругу комунізму та безпощадне московщення. Незважаючи на всяке лихо переслідувань, в'язниць, Сибіру та інших благ „совєтської уравніловки", зуміли вони донести зерна правди, віри, надії й любови через і понад усі перешкоди. Потік часу, або, як казалося, „фуга темпорум", „забирає за собою і добро і лихо". То як бути без доказів на те, що плинув цей час колись через молоді уми й душі учениць, котрі вийшли із виїмкового клімату нашої школи? Буремний, воєнний час XX століття не сприяв нічому — усе треба було здобувати якоюсь неправдоподібною непохитністю, послідовністю і витривалим оптимізмом. Так, принаймні, оцінюю наше навчання, наші окуплені горем та втратами життєві здобутки, що дуже часто ставали здобутками усієї української спільноти. Без великого розголосу чи трубних панегіриків бралися ми за всяке потрібне діло. Потрібне не лише нам особисто для нашого власного життя, але тим більше необхідне для нашого українського існування. Коли кажу „українського", маю на думці вільну Україну, Україну українських земель, українських предків, української історії, української мови, української свободи. Такий то золотий світильник сяяв нам, „василіянкам", та продовжує сяяти, поки нашого життя. Покладаємо надію (відважуся говорити від імени всіх „василіянок"), що буде горіти цей золотий світильник правди повсякчас, завжди. Покладаємо надію на друге, третє, подекуди вже й четверте покоління молодих людей, яким припав обов'язок відбудувати омріяну державу на образ і подобу абсолютних ідеалів щастя, слави і свободи.

За видання третьої частини „Пропам'ятної книги" взялися наймолодші з „василіянок", останні учениці „школи горіхового саду". Вони, передусім, зорганізували 3-ій з'їзд, що відбувся у Львові 17-20-го червня 1993 року в приміщеннях нашої гімназії, організували редакційну колеґію (Люба Бикалович, Олена Коваль, Зеня Мазур, Надя Мудра), вибрали головного редактора Ігоря Ґурґулу та запросили авторів окремих статтей Романа Горака, Христину Саноцьку, Лідію Садову, крім колишніх учениць чи зв'язаних з їхньою долею людей. Як вислід їхньої праці, восени 1995 року вийшла третя частина „Пропам'ятної книги Гімназії Сестер Василіянок у Львові". Про цю книжку хочу дещо сказати.

Книжка складається з таких розділів: Вступне слово редколеґії; 3-ій з'їзд — програма, організація, оголошення, перебіг та відгуки на з'їзд з додатком світлин; Спогади про вчителів і учениць; Архівні матеріяли; Біографічний довідник; Показник прізвищ; Післямова. На останніх сторінках вміщено список передплатників книжки та зміст, зазначено дані про друк, долучено картку запримічених помилок. На відвороті заголовної сторінки — світлина квітника гімназії, що за наших часів був завжди огороджений і замкнений. Та це не перешкодило нам не раз нарвати квітів (перелізши через залізні штахети) та обдарувати когось із наших вчителів. За таке був потому клопіт...

Вступне слово нав'язує до виданих попередньо двох перших частин під редакцією д-ра Василя Лева як випуск НТШ в Ню Йорку: 3-ій з'їзд, збирання матеріялів та завершення діла.

3-ій з'їзд зібрав 78 присутніх — колишніх учителів, учениць і гостей. Олена Коваль відкрила з'їзд. Подано список привітів, деякі поміщено. Про колишніх директорів гімназії говорив Мирослав Брилинський, директор школи ч. 4, що тепер займає будинок гімназії: він уважає себе і школу ч. 4 спадкоємцями нашої гімназії теж і в ділянці ідей. Дарія Верганoвська-Винників (учениця і вчителька) підкреслює ідейність та громадську відповідальність „учениць школи горіхового саду". Про останні роки гімназії, вчителів, незабутні постановки „Лісової пісні", „Тополі", „Назара Стодолі", а потім про наказного директора Павленка і „нові порядки" розповідає Любомира Бикалович. Зеня Мазур прирівнює себе і своїх сучасниць до метеликів, пришпилених долею, і до айстрів, розцвілих в недобру пору. Цей розділ закінчують постанови та світлини, теж відгуки про з'їзд.

На наступних 160 сторінках вміщені спогади про вчителів і учениць. Світлиною інститутoк з 1929 року з нагоди відвідин Митрополита Андрея Шептицького розпочинається цей великий розділ, який складається з 44-ох статтей 29-ох авторів. Останні картки цього розділу заповнені світлинами з різних часів, головно представлені тут матуристки з 1934 року, хоч є декілька старших чи молодших річників.

(Закінчення буде)

Невдалий...

(Закінчення зі стор. 2)

лежним державам: „Беріть владу, скільки можете і більше". На українському фронті фактично немає таких великих організованих національно-демократичних сил, здатних і готових на такі акції, тому це завдання цілком припадає Президентові Кучмі, його державному апаратові, веденому ним суспільству та тим політичним силам, що в теперішній ситуації готові з ним творити нову дійсність, починаючи з прийняття нової Конституції. Становище в якійсь мірі подібне, як було в Росії після 3-4-го жовтня 1993 року, що використав Єльцин для схвалення свого проєкту Конституції.

В Україні частина комуністів і соціялістів на чолі з Олександром Морозом виступили проти ухвали російської думи про уневажнення Біловезьких угод і їхньої ратифікації російською Верховною радою 12 грудня 1991 року та привернення „статусу кво анте", що був перед тим, тобто повороту до СССР. Отже, вони послідовно повинні зрозуміти невідхильність ухвалити нову Конституцію якнайскорше та зі змістом, який відповідав би сучасним і майбутнім потребам України. Соціялістична група, очолена Наталією Вітренко і Володимиром Марченком, замість створити ще в квітні цього року свою нову партію, „колеться" далі, отже ліві екстремісти тратять вагу, а симпатії до них в терені зникають.

Паніка

Московська преса й приватні інформації подають, що там в комуністичних і споріднених з ними колах настає паніка. Публічна опінія й засоби масової інформації виставляють на глум ініціяторів та реалізаторів останніх починів, розпочатих ухвалою Державної думи, як невідповідальних путчистів, які оце вже втретє після серпня 1991 і жовтня 1993 року розпочали безглузду й фантазійну револьту, а народові доведеться платити за це. Щораз голосніші вимоги скінчити раз назавжди бездарних заколотників та усунути з суспільно-політичного життя, щоб вони не чинили лиха. Крайня пора в Україні, в Росії та в інших незалежних державах і автономних республіках зробити з очевидних фактів життєво потрібні висновки.

ЗАЯВЛЯЮЧИ, ЩО БУВАЮТЬ рідкісні трагічні моменти під час вагітности жінки, коли лікар уважає за потрібне ужити саме таку процедуру для усунення плоду, бо це загрожує життю жінки, президент Билл Клінтон минулої середи, 10-го квітня, наклав вето на законопроєкт, який це забороняє. Справа в тому, що згаданий законопроєкт забороняв усунення плоду після 20 тижнів запліднення і за переступлення цього закону можна було б карати лікарів.

Л. Косаківський...

(Закінчення зі стор. 1)

ляв, він приїхав „робити революцію в Україні".

У відкритому листі до генерального прокурора Ґражданкін запевняє, що не повернув гроші тільки тому, що йому не давали цього зробити. Він вимагає скасувати наказ про його розшук і позволити приїхати добровільно для вирішення справи. Ґражданкін хоче покласти цьому край, оскільки через суперництво керівництва Київської Міської Ради з І. Салієм у пресі постійно фіґурує „Україна Моторс" та його ім'я і все це не має нічого спільного з правдою.

І. Салій, довідавшись про цей лист, дуже здивувався і сказав, що радіти ще зарано. Після багатьох підступнтх витівок, він сумнівається, чи не є це черговою провокацією, адже в Україні дехто неодноразово стверджував, що Ґражданкіна немає серед живих. Салій підтвердив, що що півтора мільйона долярів були не позичені, а інвестовані.

ФОНД НАСТУСІ —

Збірка в стейті Ню Джерзі

Головна збірка під церквою Івана Хрестителя в Нюарку

ЗБІРКА в СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ

Головна збірка під церквою Івана Хрестителя в Нюарку

320 дол. Онишкевич Марія;
250 дол. Банах Меланія;
по 200 дол. Разуняк Богдан і Коропецька Софія;
150 дол. Воловодюк Володимир і Катерина;
по 100 дол. Величковські Володимир і Ліда, Волчук Оксана, Гнатейко Мирон і Оля, Дзера Джон і Гелен, Клим Гелен, д-р Кісілевський Роман, Олесницькі Любодар і Зеня, Ткач Ярослав і Олександра, Тхір Дмитро і Анатоніна, д-р Шебунчак Богдан і д-р Софія;
70 дол. Гладкі Яро і Ірена;
по 50 дол. Боярські Володимир і Марія, Балинська Християна, Вільчак Володимир і Лідія, Винарчук Михайло і Люба, Воробець Зеновія, Дубик Ольга, Кедринський Олександер, Кузик Дарія, Ранасюк Осип, Роговський Віктор, Старух Лонгін і Віра, Сендзік Віра, Шиш Василь і Ольга, Туркевич Ніколай;
40 дол. Яворський Йосиф і Ірина;
35 дол. Семчишин Степан і Гелена;
по 30 дол. Бігун Ярослав і Богданна, Брух Роман і Галина, Возняк Мирон і Наталія, Марченко Петро і Олена, Ольчик Дмитро, Пліс Юліян, Цьолко Іван та Стефанія, Яблонський Петро і Ірена;
по 25 дол. Боднаренко Павло і Евдокія, Андрушків Софія, Васічко Володимир і Володимира, Воловодюк Володимир і Катерина, Гладка Марія, Загайкевич Орест і Ярослава, Цар Ольга, Кохановські Іван і Тіна, Компаретто Чарлс і Галина, Левіч Самуел і Раєн Естелл, Лавсон Елісабет, Любас Йосиф і Мілдрен, Мельничук Степан і Богданна, Тимчук Олександра, Турянський Борис, Турянські Іван і Дарія, Ходновський Нестор, Черней Георгій і Алла;
по 20 дол. Бачинські Олена і Оксана, Дзера Іван, Калинович Анна, Лацко Осип і Парія, Литвин Джін, Нищіт І., Масковські Володимир і Ірена, Недошитко Марія, Панін Леонід і Анна, Робак Богдан і Марія, д-р Стефанівська Люба, Щолдро Володимир, Яремко Олена;
15 дол. Труш Осип;
по 10 дол. Бараник Катерина, Вайс Марія, Воробець Андрій, Данильчук Іриней і Марія, Дзіман Люба, Ковбаснюк Михайло і Ніна, Кузів Марія, Кулик Теофіл і Йоганна, Луцишин Альбіна, Онишкевич Марія, Симанич Марія, Стахнів Андрій і Олена, Хмілевські Георгій і Ірена, Чайківська Л., Щора Стефанія;
по 5 дол. Бартошек Іванна, Ґурга Гелен, Іванчук Іван, Коттов Джон, Сетета Тетяна, Сток Гелен, Тікі М., Філл Джоні,
200 дол. Самопоміч Товариства в Нюарку

Загальна сума 4,020 дол.
додаткові дрібні пожертви в церкві Івана Хрестителя в Нюарку 110 дол.

Загальна сума з додатком 4,130 дол.

ПАРАФІЯ ВИППАНІ, Н. ДЖ.

100 дол. д-р Теодозій і Любомира Крупи;
по 50 дол. Ольга Дячук, д-р Люба Дзінґало, Міра Івашко, Григорій і Ірина Кузьми, Ярослав і Ярослава Мулики, о. Осип Панасюк, Володимир і Наталія Чайковські;
по 25 дол. Михайло Ґалібей, Олена Івашко, Василь Осадчук;
40 дол. Михайло Ільчишин;
по 20 дол. Евгенія Кебало, Евгенія Козак, М. Сухоцький;
по 10 дол. Петро Брадько, Михайло Гошовський, Ігор Заяць, Дмитро Кіцак, Василь Малиш;
по 5 дол. В. Осадчук, Теодор Тутка.

Загальна сума 685 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

125 дол. д-р Степан і Ірина Ничай;
50 дол. Масаковська Ольга і Гелен;
по 25 дол. Шевчук Ілля і Марія, о. Маріян Струк;
по 20 дол. Добровольський Джон, Пойслер Оскар і Марія, Семчишин Волтер, Теличка;
по 10 дол. Бойко Василь, Гричинський, Костів Яніна, Сута Ігор, Занків Маргарита, Зарский Віліям і Барбара;
по 5 дол. Доманський Тадей, Гарасимчук Емілія, Меновіч Й., Німерик М.

крім того дрібною готівкою 57 дол.

Загальна сума 442 дол.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ СВ. ТРІЙЦІ В ІРВІНҐТОНІ, Н. ДЖ.

Збірка під час поминального обіду в пам'ять бл. п. інж. Петра Марченка 19-го серпня 1995 р.

по 50 дол. Марченко Юрій, Миськів Микола і Зінаїда;
40 дол. Драус Джан і Наталія;
по 25 дол. Зеленський Юрій і Марина, Підлуцька Галина і Діяна, Серни Джордж і Раїса, Компаретто Чарлс і Галина, Черни Ігор і Алла, Сестрицтво ім. св. Покрови;
по 20 дол. Ковар Олександер і Клавдія, Олійник Дмитро і Анна, Галій Іван і Галина, о. Прот. Сергій Непріль, Приходько Константин, Марченко Петро і Ліза, Марченко Олена, Мірчук Микола і Надія;
по 10 дол. Мисків Роксана, Процюк Борис і Анна, Тритяк Валентина, Шалденко Михайло, Щербинін Анатолій і Анна.

Загальна сума 500 дол.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ СВ. ТРОЙЦІ В ІРВІНҐТОНІ, Н. ДЖ.

Збірка під час поминального обіду в пам'ять бл. п. Григорія Венке

200 дол. Приходько Константин;
по 50 дол. Мірчук Микола і Надія, Українська Православна Парафія, Ірвінгтон, Н. Дж.;
по 25 дол. Олійник Дмитро і Анна, д-р Каллурі;
по 20 дол. Білевич Ірена, Венке Мирослав, Галій Іван і Галина, Дацківський К., Кузів Д., Процюк Борис, Меленко Микола і Ольга, Мельник Йосиф і Наталія, Шевчук В., Шигерд Д.;
по 10 дол. Богданська Таїса, Дацківський Л., Дацківська С., Каранович Дарія, Кох К., Пелехатий В., Проскурня Олександер, Тарновецький Т.

Загальна сума 655 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ Й ОКОЛИЦІ

1,000 дол. ЗУАДК;
100 дол. Кунаш Ігор і Зеновія;
по 50 дол. д-р Бережницький і д-р Стефанія Бережницька, Івасів Зенон, Івасів Тарас і Ірина, Кіценюк Володимир, д-р Кліш Володимир і Віра, д-р Рибак Юрій і Ярослава, Стерчо Ірина;
по 25 дол. Артимишин Богдан і Теофіля, Кондрат К.;
по 20 дол. Мартиняк Стефан, Одежинська Лідія;
15 дол. Кондрат Ігор;
10 дол. Житинський Антон.

Загальна сума 1,565 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ В СТЕЙТІ ОГАЙО

(Клівленд і інші осередки)

100 дол. 33-ій Відділ Союзу Українок — Клівленд;
50 дол. Грабець Роман і Міра;
по 25 дол. Боднар Люба, Глагола Петро, Стадник Іван і Марія, Черен Софія;
22 дол. Сокол Анна;
по 20 дол. Коваль Ігор і Оксана, Мороз Олег і Галя, Сивий Степан і Фаїна, Полянська Арета
10 дол. Василик Теодор.

Загальна сума 362 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ В МЕРИЛЕНДІ

1,000 дол. Максимчук Богдан;
200 дол. Богданів Віталій і Олександра;
по 50 дол. Бень Тереса, Вацлавів Зенон і Ірина;
по 25 дол. Лещишин Андрій, Забіяка Анна;
20 дол. Цвікула Мирон і Люба;
по 10 дол. Слота Стефан і Марія, Фонтана Дон

Загальна сума 1,390 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ в стейті Ню Йорку

1,000 дол. Коць Маріян і Іванна (Лексінгтон);
250 дол. Українська Православна Кредитівка (Ню Йорк);
200 дол. Марійська Дружина (Кергонксон);
100 дол. Мороз Ольга;
50 дол. Житинські Антон і Анна;
30 дол. Пежанська Любомира;
по 25 дол. Зеленський Юрій і Марія, Качарай Степан і Святослава, Савчук Зеновій і Ольга;
по 20 дол. Андрух Володимир і Анастазія, Лампіка Любомир, Лукомські Ігор і Стефанія;
15 дол. Хуміловський І.

Загальна сума 1,780 дол.

ЗБІРКА НА ФОНД НАСТУСІ — різні стейти

по 200 дол. Демедюк Оксана (Джорджія), Борисенко Ніля (Фльорида);
по 100 дол. Волошин Юрій і Ірина (Вірджінія), Іванків Євген і Марія (Іллиной);
по 50 дол. Козак Андрій і Христина (Массачусетс), Ломага Мирослав і Марта (Коннектикат);
по 25 дол. Хомик Антін і Анастазія (Фльорида), д-р Стецьків Євген і Ніля (Фльорида)

Загальна сума 750 дол.

Загальна сума "Фонду Настусі" на день 20-го березня 1996 р. виносить 12,738 дол. (10,621 дол. в ЗУАДК-у і 2,117 дол. в Самопомочі, Нюарк). Загальна сума включає 624 дол. це датки, що не на списках через нечіткість прізвищ, а теж вклади готівкою в збіркові коробки і відсотки. Просимо вибачити неточності деяких прізвищ в листах.

Зі щирою вдячністю за зрозуміння і жертвенність,

за добродійну групу „ФОНДУ НАСТУСІ"
Любомира Крупа

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛ В ЙОНКЕРСІ, Н.Й.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

ВІДЗНАЧЕННЯ ДЕСЯТОЇ РІЧНИЦІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАҐЕДІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ

в неділю 28-го квітня 1996 року

в такому порядку:

Год. 4-та по пол. в українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла буде відправлений Молебень. Після Молебня похід із прапорами, хоругвами, свічками і транспарантами до Дому Спілки Української Молоді при 301 Palisade Ave., Yonkers, N.Y.

Біля години 5-ої в залі дому СУМ буде відправлена Панахида за погиблих в часі трагедії або в її наслідку. Після Панахиди в цій залі відбудеться ЖАЛІБНА АКАДЕМІЯ, в якій візьмуть участь: посадник міста Йонкерс, відповідальний працівник Місії України при ООН та мистецька програма.

До численної участи запрошуємо старше громадянство і молодь.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

— влаштовує —

ПРОПАМ'ЯТНУ КОНФЕРЕНЦІЮ ПРИСВЯЧЕНУ ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ КАТАСТРОФІ

яка відбудеться в

неділю, 28-го квітня 1996 року

в УОКЦентрі

700 Cedar Road, Jenkintown, PA

о год. 4-ій по полудні

з такою програмою:

інж. МЕТОДІЙ БОРЕЦЬКИЙ — відкриття;
д-р ЮХИМ КНИЖНИК — „Чорнобиль: 10 років після катастрофи";
інж. РОМАН ЦИГАН — „Ядерна енерґія";
д-р ЕВГЕН НОВОСАД — „Чорнобильський синдром — факти і міркування";
д-р ДАРІЯ ЛИСИЙ — предсідник

Конференція відбудеться в рамках всегромадського відзначення 10-ої річниці чорнобильської трагедії.

Управа Філядельфійського Відділу ТУІА ласкаво запрошує українське громадянство прибути на згадану конференцію для відзначення жалобної річниці

Вступ за добровільними датками

КРАЙОВА БУЛАВА УЛАДУ ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ В АМЕРИЦІ

з участю головної Булави УПС

— влаштовує —

КОНФЕРЕНЦІЮ-ЗУСТРІЧ ПЛАСТОВОГО СЕНІОРАТУ

яка відбудеться в

суботу 4-го травня в

Пластовому Домі

144 Second Ave., N.Y. 10003

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ:

9 год. ранку— реєстрація учасників;

9:30 ранку— наради представників куренів:
- звіти та діяльність куренів, проблеми, побажання, зміни, пропозиції, участь та праця в станицях і таборах;
- фінансові справи, плянування на майбутнє;
- думки представників куренів про спільну дію УПС в користь Пласту і України.

1-2 по пол.— полуденок.

2 по пол.— відкриття Конференції — пл. сен. В. Гнатківський, Бурл. КБ УПС — голова. Відзначення: пл. сен. О. Гаврилюк, Ч.М. ГПР — голова, пл. сен. Ю. Слюсарчук, Ч.М. ГПБ — голова.

ДОПОВІДАЧІ:

пл. сен. ТАНЯ КЕЙС, ШОК, пл. сен. ПЕТРО СОДОЛЬ Л.Ч., пл. сен. ВОЛОДИМИР ВОЛОВОДЮК, Ч.К., пл. сен. ЛЮБОМИР ОНИШКЕВИЧ, СІРОМ, пл. сен. ЮРІЙ САВИЦЬКИЙ, Л.Ч., пл. сен. ХРИСТЯ ҐЕЙНОР, Ч.Х., пл. сен. ЮРІЙ СЛЮСАРЧУК, Ч.М.

Дискусія, обговорення питань, ідей, проблем.
Мета зустрічі: представлення сьогоднішнього стану та ситуації Пласту в Україні і в ЗСА та прогнози на майбутнє.

Проситься представників куренів, осередкових та всіх сеніорів взяти численну участь в Конференції УПС

Л.Комарницький, голова ГБ УПС

В. Гнатківський, голова КБ УПС

—Однострій не обов'язковий —

У 3-тю РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого дорогого ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ І ПРАДІДУСЯ

бл. п.

ПЕТРА ЖИДОВСЬКОГО

буде відправлена

заупокійна СЛУЖБА БОЖА

у вівторок 2-го травня 1996 р. о год. 8-ій ранку

в церкві St. Luke Catholic Church, Coconut Creek, FL.

Про молитви за душу покійного просить

дружина — АННА

діти, внуки та правнучок.

В П'ЯТУ СУМНУ І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у Господню вічність дня 28-го квітня 1991 року нашого найдорожчого і ніколи незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

св. п.

о. Митрата

МИРОСЛАВА ХАРИНИ

будуть відслужені

Заупокійні БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у соборі св. Юра у Львові

і в церквах:

Пречистої Діви Марії в Люрді, Францїя;
св. Миколая на Аскольдовій Могилі в Києві;
Пресвятої Діви Марії в Стріличах Нових;
в приватній каплиці Митрополита Володимира Стернюка у Львові;
в приватній каплиці о. Володимира і о. Стефана Харини у Львові (2 григор'янки);
св. Священомученика Йосафата у Філядельфії, Па.;
св. Священомученика Йосафата в Трентоні, Н. Дж.;
св. Миколая у Філядельфії, Па.

Вшановуючи світлу пам'ять покійного мужа, тата, дідуся і брата, родина склала даток на добродійні цілі через СУА.

Дружина — МАРІЯ,
діти, внуки і брати.

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що в середу, 10-го квітня 1996 р., в Ірвінгтоні, Н. Дж. відійшов від нас у вічність мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

МИХАЙЛО БАЧИНСЬКИЙ

ПАРАСТАС буде відслужений о год. 7:30 веч. в середу 17-го квітня 1996 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин.

ПОХОРОН в четвер 18-го квітня о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н, Дж.

Горем прибиті:
дружина — АНТОНІНА
та ближча і дальша родина і односельчани зі Старої Соли.

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 31-го березня 1996 р., після тяжкої недуги відійшла у вічність, проживши 88 літ, наша найдорожча і незабутня МАМА і БАБУСЯ

св. п.

ЕМІЛІЯ (з ЧУЛОВСЬКИХ) БОБ'ЯК

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 2-го квітня 1996 р.

ПОХОРОН в середу, 3-го квітня, в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш. Покійна похована на цвинтарі Mt. Olivet в Дітройті.

Горем прибиті:
дочка — МАРІЯ (БОБ'ЯК) КОНСТАНТИН
внуки — ТАМАРА і АДРІЯН
брат — БОГДАН в Україні
та дальша родина в Україні і ЗСА

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу просимо складати пожертви на Фонд Дітей Чорнобиля, або на Фонд Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка в Дітройті.

ВИПРОВАДЖЕНІ З РІВНОВАГИ великим зростом брутальности і злочинств серед підлітків, стейти та поодинокі міста в країні почали вводити закони, котрі роблять батьків відповідальними за вчинки їхніх неповнолітніх дітей. Крайова конференція стейтових леґіслятур підкреслює, що впродовж останніх кількох років половина стейтів , посилила існуючі закони або впровадила нові, спрямовані виключно на батьків неповнолітніх злочинців. Ці нові закони карають батьків неповнолітніх злочинців гривною, а в деяких випадках навіть ув'язненням.

ВНУЧКИ МУССОЛІНІ боротимуться за депутатські мандати у надзвичайних парляментарних виборах в Італії, які відбудуться до кінця цього місяця. Ім'я Алєсандри Муссоліні вже відоме у політичному житті Італії. Вже декілька років вона є одним з лідерів Національного альянсу, який тепер має намір стати правлячою партією. Її сестра Ґвідо представляє італійський соціяльний рух „Триколірний прапор", який об'єднує найвірніших послідовників дуче. 21-річна Ракелє Муссоліні також готує себе до політики, однак спочатку хоче з відмінними оцінками закінчити універститет. Спостерігачі запевняють, що вона не залишиться без голосів виборців, бо в країні вона відома своє красою: в січні Ракелє здобула титул „Місс Італія 1996 року".

ПОНАД 73,700 ОСІБ заарештовано в Китаї у минулому році з огляду на їхню причетність до наркомафії. З них 2,032 злочинці засуджено на кару смерти або досмертне ув'язнення. Ці цифри назвав заступник міністра громадської безпеки Китаю Бай Цзінфу на всекитайській конференції в Пекіні, присвяченій проблемам боротьби з наркотиками. Б. Цзінфу повідомив, що протягом року у висліді поліційних облав конфісковано 2,380 кілограмів ґероїни, 1,110 кілограмів опіюму і 460 кілограмів маріхуани. Крім того, 52 кілограми наркотиків конфіскували на кордоні китайські митники. Лише протягом року у шпиталі примусового лікування, а їх у країні майже 500, лікується 60,000 наркоманів, 18,000 лікується в тюрмах. Офіційно зареєстрованих наркоманів у Китаї налічується 520,000, насправді їх принаймні втричі більше.

ВЛАДА ШВАЙЦАРІЇ прийняла рішення, щоб перший секретар російської амбасади негайно і назавжди залишив межі цієї країни, оскільки на її території він займався антишвайцарською шпигунською діяльністю. У спеціяльному комюніке департаменту юстиції і поліції Швайцарії підкреслюється, що російського дипломата було викрито під час зустрічі, „пов'язаної з таємною розвідувальною діяльністю". Департамент надіслав офіційний протест на адресу російської амбасади і вже одержав її відповідь із запевненням, що „перший секретар у найближчі дні залишить Швайцарію". Пресовий секретар Служби зовнішньої розвідки Росії Тетяна Самоліс сказала у розмові з журналістами, що не може коментувати цього випадку, оскільки „такою є практика всіх спецслужб світу".

Заборгованість...

(Закінчення зі стор. 1)

зв'язку з невиконанням плянів надходження доходів. За 1995 рік у бюджет не надійшло 229 трлн. карбованців, а у січні-лютому цього року — 85 трлн. карбованців.

Другою причиною, сказав П. Германчук, є необґрунтоване збільшення чисельности працівників бюджетних установ. Чисельність працівників в медичних установах збільшилася у 1995 році порівняно з 1992 роком на 41,000, а в установах культури — на 6,600. Додаткові витрати на виплату заробітньої платні для зазначеної чисельности виносили у 1995 році 6 трлн. карбованців.

„На сьогодні реальні можливості для збільшення заробітньої платні працівникам бюджетної сфери дуже обмежені, питання стоїть про своєчасну виплату того, що вони заробили", — сказав П. Германчук.

Заборгованість у платні працівникам бюджетних установ і військовослужбовцям у деяких областях станом на 1-го квітня цього року така: Республіка Крим — 1,335.6 блн карбованців, Дніпропетровська — 2,406.6 блн. карбованців, Донецька — 2,933.1 блн. карбованців, Івано-Франківська — 1,565.7 блн. карбованців, Полтавська — 1,120.4 блн. карбованців, Черкаська — 555 блн. карбованців, Київська — 272 блн. карбованців, Севастопіль — 119.7 блн. карбованців.

Іспит з української мови доступний учням середніх шкіл стейту Ню Йорк

Гайленд, Н. Й. (КПІ-УМ). — Як щороку, Департамент освіти стейту Ню Йорк дає змогу учням середніх шкіл здати іспит з української мови. Своїм форматом він цілком відповідає іспитам „Ріджентс" з чужомовних мов. Перейшовши його, учні отримують три кредити до вимоги знання чужоземної мови, на середньошкільному рівні.

Хоч української мови звичайно не вчать в американських середніх школах, іспити з таких мов як китайська, японська, польська, українська, грецька, гебрейська та російська є щорічно приготовані комітетами вчителів і передані Департаментові освіти. Учні із згаданих етнічних груп можуть з цього скористати; іспити є в категорії під назвою Sample Comprehensive Examination (in Ukrainian).

Іспит буде переведений в червні в таких школах: Guilderland Central H.S., Albany; Shaker H.S., Latham; Troy H.S., Troy; Frontier S.H.S., Hamburg; Chittenango H.S., Chittenango; George Hewlett H.S., Hewlett; St. George Academy, New York; Benjamin Cardozo H.S., Bayside; Great Neck South S.H.S., Great Neck; Sacred Heart H.S., Yonkers; New Rochelle S.H.S., New Rochelle; Ossining S.H.S., Ossining; Ward Melville S.H.S., East Setauket; Rondout Valley H.S., Accord; Monroe Woodbury H.S., Monroe; Penfield S.H.S., Penfield; Christian Brothers Academy, Syracuse; Riverside H.S., Buffalo.

Учні повинні зголоситись вже тепер до директора своєї школи, а він має сконтактуватись із Mr. Kenneth D. Ormiston, Office of Curriculum and Assessment, R. 761. EBA, New York State Education Dept., Albany, N. Y. 12234; (518) 474-0360.

Ті учні, які не ходять до шкіл із повищої листи, також можуть здавати цей іспит. Вони мусять зголоситись до дирекції своєї школи, яка в свою чергу, полагодить всі формальности із найближчою школою, де іспит буде даний.

Форма іспиту віддзеркалює сучасний підхід до навчання чужих мов. Підкреслюється усне вміння у реалістичних контекстах; засвоєння граматичних структур, розвивання запасу слів та уміння висловитись в письмовій формі — все це здійснюється в контексті справжніх ситуації. Учні, які закінчили або закінчують вищий рівень навчання у своїх суботніх школах, і задовільно володіють українською мовою усно і письмово, повинні перейти згаданий іспит.

Перша усна частина (24 точки) є переведена в окремій сесії, кілька тижнів раніше. Друга, третя і четверта частини є призначені на червень: друга частина — слухове розуміння тексту (30 точок); третя частина — розуміння прочитаного тексту (30 точок); четверта частина оцінює письмову вмілість на вибрану тему, а також писання згідно з вказівками (16 точок).

Вчителі-українці в середніх школах, котрі переводили цей іспит в своїх школах в минулому, мають до своєї диспозиції копії попередніх іспитів, як також відеокасетку із показовою першою, усною частиною. Вони можуть вживати ці матеріяли у підготуванні зацікавлених учнів до цього іспиту.